

Paper t.b.v. de hoorzitting Wmo op 14 februari 2014

Waarborg continuïteit en kwaliteit van zorg

Ieder(in) - voorheen de CG-Raad en Platform VG - maakt zich zorgen over het tempo en de haalbaarheid van de plannen, de ingeboekte bezuinigingen en de effecten hiervan op de continuïteit en kwaliteit van zorg aan grote groepen mensen. Extra aandacht moet uitgaan naar mensen die nu nog vanuit de AWBZ hun zorg ontvangen en via overgangsrecht op een andere manier hun zorg en ondersteuning moeten organiseren. Daarnaast verdienen ook de nieuwe zorgvragers speciale aandacht. Er zal snel duidelijkheid moeten komen voor mensen over de wijze waarop de continuïteit en kwaliteit van zorg en ondersteuning geborgd kan worden.

Is de invoeringsdatum 1 januari 2015 haalbaar?

Wij vragen u goed te luisteren naar de signalen uit het land en signalen van lokale bestuurders. VWS heeft voorgesteld op korte termijn in de regio's transitietafels te starten en dit proces als VWS ook nauwlettend te begeleiden en te sturen. Wij steunen dit voorstel en hebben hier ook tijdens de hoorzitting over de PV-brief voor gepleit. Een goede toerusting van de cliënten die een plek aan deze tafels gaan krijgen is noodzakelijk. In de VWS brief lezen wij dat resultaten van deze tafels in april en mei teruggekoppeld worden. Wij doen een dringend beroep op de Kamer de gewenste uitkomsten van dit proces vooraf duidelijk te beschrijven en de voortgang en resultaten van het overleg mee te wegen in het uiteindelijk besluit over invoeringstermijnen en al dan niet fasering.

Meer duidelijkheid noodzakelijk

Vanuit het belang van een zorgvuldig proces en het door alle partijen gedeeld belang dat er geen mensen tussen wal en schip mogen vallen, zal op korte termijn meer duidelijkheid verkregen moeten worden over:

- kritische momenten in de transitie en bijbehorende terugval-scenario's;
- inzicht in samenhang van wetten - Wmo, Wlz (romp-AWBZ) en ZVW - met daarbij een toets op basis van cliëntprofielen (wij hebben hiervoor profielen bij VWS aangeleverd);
- inzicht in de financieringsmodellen en de consequenties hiervan voor burgers;
- de voor- en nadelen van een fasering van (onderdelen van) wetten. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een latere invoering van de Wlz en/of fasering van overheveling van aanspraken. Van belang is dat er voldoende tijd en ruimte is voor een zorgvuldige transitie.

Wat is nodig om van de invoering een succes te maken?

Voor gemeenten is het van belang dat er een *level playing field* ontstaat in het financieel verdeelmodel, waardoor zij op basis van de populatie in hun regio ook daadwerkelijk in staat worden gesteld maatwerk te leveren. Ook het kunnen maken van goede afspraken met zorgverzekeraars en zorgkantoren zal via regelgeving voor gemeenten goed geregeld moeten zijn. De transitietafels moeten benut worden om op het niveau van de Wmo-regio duidelijkheid te krijgen over de kwaliteit en continuïteit van zorg en ondersteuning. Daarbij gaat het om:

- samenwerking op het terrein van preventie tussen zorgverzekeraar, zorgkantoor en gemeente;
- samenwerking tussen zorg en welzijn, met borging snelle, goede en passende oplossing voor cliënt;
- mogelijkheden voor integrale arrangementen met cliëntvolgende financiering (met toegang tot solide PGB als volwaardig alternatief voor ZIN binnen alle stelsels: Wlz, ZVW en Wmo 2015);

- duidelijkheid over voortgang zorginkoop, met oog voor kwaliteit in aanbod, continuïteit van zorg en zorgverleners (denk bijvoorbeeld aan dagbesteding en kortdurend verblijf), ruimte voor innovatie en kleinschalige initiatieven, keuzevrijheid, patiëntvolgende financiering en goede borging van (boven)regionale zorg;
- transparantie over beschikbaarheid van passende, toegankelijke en betaalbare woningen (in Wlz maar ook in wijk);
- beschikbaarheid van cliëntondersteuning: onafhankelijkheid, voldoende capaciteit en kwaliteit;
- borging inspraak en medezeggenschap;
- duidelijkheid over financieel kader en effecten hiervan voor burgers;
- afspraken over inrichten inclusieve samenleving, toegankelijkheid van informatie en algemeen toegankelijke en betaalbare voorzieningen;
- inzicht in transitie en uitvoeringskosten.

Zal het wetsvoorstel leiden tot een verbetering van de bestaande praktijk?

We hebben als Ieder(in) acht concrete verbeterpunten benoemd ten aanzien van de Wmo 2015 in de bijlage. Wij noemen kort de vier meest fundamentele:

1. Zorg voor een goede rechtspositie, toegang tot maatwerk op grond van maatwerkcompensatie voor mensen die het nodig hebben; geen knip in melding/onderzoek/aanvraag, bij onderzoek moet actief gewezen worden op mogelijkheid van cliëntondersteuning, borgen van onafhankelijkheid van de cliëntondersteuning en de mogelijkheden van eigen regie. Heb hierbij oog voor de wensen van specifieke groepen.
2. Veranker het persoonlijk plan in de wet. Laat het PGB een volwaardig alternatief zijn voor zorg in natura en zorg voor de totstandkoming van integrale arrangementen.
3. Zorg voor kwaliteit en deskundigheid. Borg een gesprek met een ter zake deskundige tijdens het onderzoek en gesprek over de maatwerkvoorziening. Zorg voor een snelle en passende oplossing op basis van maatwerkcompensatie: eenvoudig waar het kan, complex waar het moet.
4. Wees transparant over het tot stand komen van gericht beleid op het gebied van inkomensondersteuning, voorkom stapeling. Zorg dat het beleid gericht is op het toegankelijk en betaalbaar houden van passende zorg en ondersteuning.

Wij vragen u de wet op alle acht punten (uit de bijlage) aan te passen. Zonder deze aanpassingen is de wet enkel een harde bezuiniging ten koste van mensen en komt maatwerk gericht op eigen regie, ontwikkeling en participatie niet tot zijn recht.

Zorgvuldigheid staat centraal

Als er niet snel duidelijkheid komt over samenhang en financiering, afspraken rondom transitie en hiermee samenhangend duidelijkheid over continuïteit van zorg en ondersteuning, ligt temporisering van (delen van)beleid in de rede. Wij vragen de kamer kritisch te blijven ten aanzien van het beoogde tijdspad. Verder is een goede monitor vanuit cliëntperspectief, met oog voor verschillende doelgroepen, absoluut noodzakelijk. Ook een goede informatievoorziening *aan* en dialoog *met* de mensen waar het om gaat, zijn van belang.

Bijlage: Acht verbetervoorstellen voor de Wmo

Ieder(in), 12 februari 2014